

Rapport över 2020 års tillsyn av bränslemätare

Sammanfattning

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för tillsyn av bränslemätare och att dessa uppfyller gällande krav genom att kontrollera bränslemätarens märkning.

Under år 2020 kontrollerade personal från Avdelningen för reglerad mätteknik på Swedac totalt 87 stationer varav 67 stycken var bensinstationer och 20 stycken var sjömackar. Av dessa var 67 godkända och 20 inte godkända. Efter att Swedac kontaktat ägarna med begäran om yttrande har 18 stycken åtgärdat påpekade brister och Swedac har, när denna rapport publiceras, 3 öppna ärenden. Dessa ärenden härrör från tillsyn i november där motparten inte inkommit med önskad dokumentation samt en sjömack som förelagts med användningsförbud.

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	4
Varför tillsynen genomförs.....	4
Urval	5
Metod	6
Resultat.....	7
Totalt antal kontrollerade stationer	7
Bensinstationer.....	7
Sjömackar.....	8
Resultat till 2020-12-02.....	8
Tillämpliga bestämmelser.....	9

Bakgrund

Varför tillsynen genomförs

Under tillsynsbesöken år 2019 visade det sig att drygt 10 % av bensinstationerna inte genomgått återkommande kontroll och av kontrollerade sjömackar hade knappt 50 % genomgått återkommande kontroll. Med detta som utgångsläge beslutade myndigheten att en fortsatt tillsyn av bensinstationer och en utökad tillsyn av sjömackar skulle ske under år 2020.

I mars 2020 hade utbrottet av virusjukdomen covid-19 kommit att påverka hela samhället och ledde till restriktioner som gjorde att tillsyn av bensinstationer måste pausas under våren och sommaren. Endast de sjömackar där tillsyn bedömdes kunna genomföras på ett säkert sätt utfördes under försommaren.

Under hösten genomfördes tillsyn av i huvudsak automatstationer där genom-förandet kunde ske utomhus utan fysisk kontakt med personal eller stationens kunder.

Den som ansvarar för att de mättekniska kraven på bränslemätarna uppfylls, vanligen den som tar betalt för bränslet, är skyldig att se till att bränslemätaren är typgodkänd och har blivit godkänd för att få användas vid försäljning till konsument. Den återkommande kontrollen utförs av kontrollorgan som ackrediterats för uppgiften och vid godkänd kontroll ska det framgå utifrån en tydlig märkning på bränslepumpen. Från märkningen ska man kunna utläsa när kontrollen utfördes och vilket kontrollorgan som utfört kontrollen.

Bild 1: Märkning som visar att återkommande kontroll utförts i februari år 2019 av kontrollorgan 1002

Urval

Urval av tillsynsobjekt har gjorts för att få en stor geografisk spridning över landet. För att lokalisera tillsynsobjekten har diverse sökmotorer på nätet används som hjälpmedel. Urvalet har under större delen av året behövt justeras utifrån den pågående covid-19-pandemin.

Sjömackarna som kategori har valts utifrån en riskbedömning (från tidigare utförda tillsyner). Från det underlaget har rutter därefter planerats.

Bensinstationer har i de flesta fall valts ut slumpmässigt för tillsyn efter planerade rutter. I många fall har bensinstationer också tillsynats i samband med tillsynsresor av sjömackar.

Metod

Tillsynsbesöken har varit oanmälda och inleds med att ansvarig inspektör/utredare presenterar sig för eventuell personal som kan finnas på den aktuella stationen. Om det gäller automatstationer eller andra stationer där det inte nödvändigtvis finns personal sker ändå en tillsyn.

Under tillsynen har bränslemätarnas märkning granskats. I det fall då ansvarig inspektör/utredare funnit bristande märkning har detta dokumenterats genom fotografering.

Alla tillsynade stationer samlas i ett samlingsärende om de bedöms fortsatt uppfylla gällande krav. Efter besöket öppnas även ärenden för stationer med bristande överensstämmelse. Sedan har stationernas ägare fått en begäran om yttrande skickad till sig där det framgår vad som krävs för att bränslemätaren ska bli godkänd och att de ska rapportera åtgärden till Swedac.

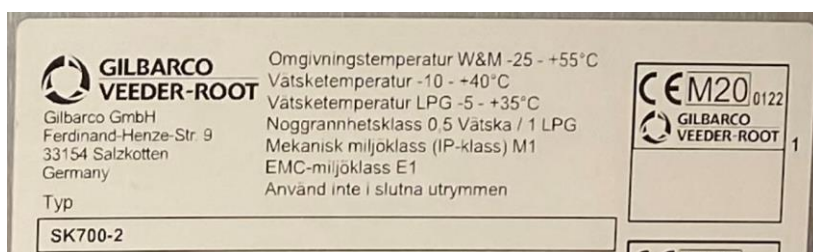

Bild 2: Del av märkskylt som visar CE + M-märke för en bränslemätare av fabrikat Gilbarco. Märkningen visar att bränslemätaren togs i bruk 2020 och är typgodkänd av anmält organ 0122.

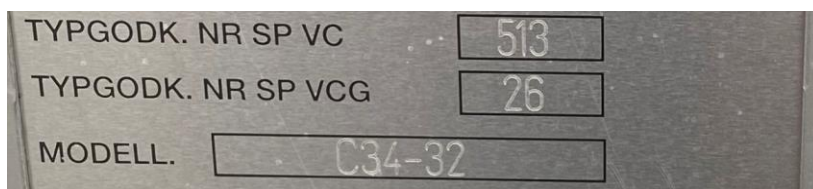

Bild 3: Del av märkskylt med äldre nationellt typgodkännande (SP VC) som kunde användas för ibrukttagande fram till 30 oktober 2016.

Resultat

Totalt antal kontrollerade stationer

Swedac har från årets början fram till 2020-12-02 kontrollerat 87 stationer, fördelat på 67 bensinstationer och 20 sjömackar.

Av dessa 87 stationer hade 20 inte genomgått återkommande kontroll.

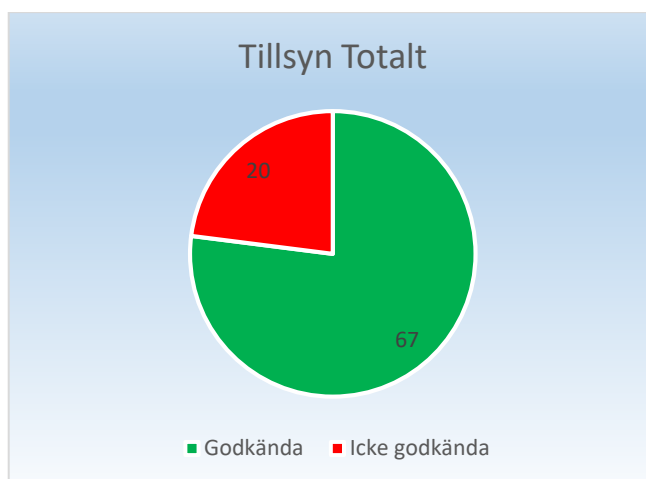

Diagram 1: Fördelning av kontrollerade stationer.

Bensinstationer

67 bensinstationer har kontrollerats, och av dessa hade 3 stycken inte genomgått återkommande kontroll.

Efter att Swedac skickat begäran om yttrande är fram till den 2 december 2020 fortfarande 2 ärenden öppna.

Diagram 2: Fördelning av bensinstationer.

Sjömackar

20 stycken sjömackar kontrollerades under året och resultatet var lite sämre än förra årets kontroll. 4 sjömackar hade genomgått återkommande kontroll och 16 hade inte genomgått återkommande kontroll. Efter att Swedac skickat begäran om yttrande har alla, utom 1 sjömack, genomfört återkommande kontroll. Den sjömacken som inte genomfört återkommande kontroll har istället tagit pumpen ur drift.

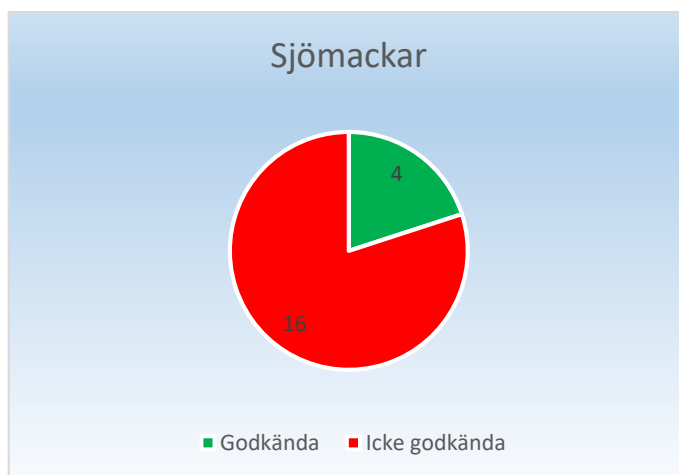

Diagram 3: Fördelning av sjömackar.

Resultat till 2020-12-02.

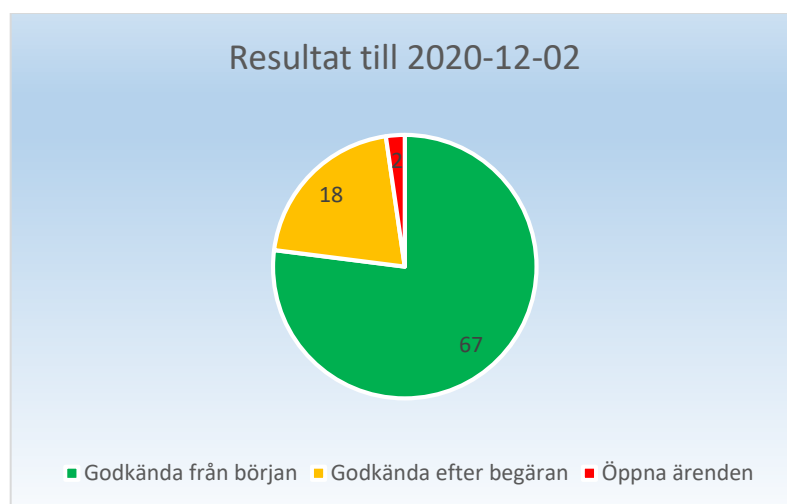

Diagram 4: Resultat vid sammanställning av denna rapport (2020-12-02).

Tillämpliga bestämmelser

För att uppfylla Sveriges internationella överenskommelser eller om det är befogat från konsumentsynpunkt får, enligt 2 § lagen ([1992:1514](#)) om måttenheter, mätningar och mättdon, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om

1: krav på mätningar och mättekniska metoder, och

2: krav på och kontroll av mättdon,

om föreskriften avser skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa, kommunikationer eller näringsverksamhet.

I 4 § första stycket förordning ([1993:1066](#)) om måttenheter, mätningar och mättdon pekas Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ut som föreskrivande myndighet när det gäller krav på mätningar och mättekniska metoder samt krav på och kontroll av mättdon.

Vid den genomförda tillsynen har en bedömning av bränslemätarna gjorts mot

[STAFS 2016:1](#), Swedacs föreskrifter om mätinstrument

[STAFS 2016:6](#), Swedacs föreskrifter om mätsystem för andra vätskor än vatten

[STAFS 2007:3](#), Swedacs föreskrifter om återkommande kontroll av mätsystem för andra vätskor än vatten.

Swedac är föreskrivande och tillsynsmyndighet för reglerad mätteknik samt ädelmetallarbeten.

Swedac är Sveriges ackrediteringsorgan och utför i denna roll bedömning av:

- Anmälda organ
- Certifieringsorgan
- Kontrollorgan
- Kalibrerings- och Provningslaboratorier
- Arrangörer av kompetensprövning
- Organ för Validering och Verifiering

Swedac ansvarar för samordning av marknadskontroll i Sverige (kontroll av produkter som finns på marknaden).

SWEDAC

Besöksadress: Österlånggatan 9, 503 31 Borås
Postadress: Box 878, 501 15 Borås

0771-99 09 00

registrator@swedac.se

www.swedac.se